

SADRŽAJ:

Prvi deo 4

Buđenje iz dekadencije 4

Drugi deo 5

Politika opreznog prilagođavanja 5

Pioniri epohe 9

Treći deo 15

Novi doživljaj islama, Muhamed Abduh 15

Posle nahde 16

Indeks imena 17

Literatura 18

Prvi deo

Buđenje iz dekadencije

Orijent je divno čudo i najveći užas.

Ivo Andrić

Kulturna i politička dekadencija koja je zahvatila arapsko društvo nakon sloma slavne abasidske države doživljava svoj vrhunac u šesnaestom veku. Moć Osmanske imperije je nezaustavljivo rasla i već tada je skoro čitav arapski svet bio pretvoren u tursku provinciju. Bagdad, Kairo, Damask i drugi centri arapske misli postali su kasabe a renesansa koju doživljava persijski i sve šira upotreba turskog koji ujedno biva i zvanični jezik carstva potiskuju arapski i svode ga na puku religijsku relikviju. Istoričari u opisu ovog dugog perioda kao njeno glavno obeležje navode pad arapske kulture na svim poljima, dok arapski intelektualci i danas govore o nenadoknadivom zaostatku, neretko okljivljujući turski element koji je duboko prožimao arapsko društvo.

Dugi period teške kulturne letargije ostavio je prazninu i u književnosti, koju sve više obeležava opšti gubitak stvaralačke energije zarad besomučnog podražavanja klasičnih formi. Krajnji rezultat se ogleda u odsustvu kreativnosti i žanrovskoj monotoniji. Ovo duhovno siromaštvo se na prvi pogled ne vidi, ako se ima u vidu količina napisanog. Tako je Brokelmanu bilo potrebno više stotina stranica samo da bi pobrojao imena onih koji su bili književno aktivni. Jedino što je u to doba cvetalo bila je kompilatorna književnost, u kojoj se sakupljalo, komentarisalo i sistematizovalo, ali je suštinsko nepostojanje prave stvaralačke energije učinilo da klasični uzori ostanu ideal, nedostignuti uprkos nebrojenim pokušajima. "Malobrojni su originalni likovi umetnika, istoričara, mislilaca, dok postoje gomile erudita, sveznalaca, enciklopedista." Arapi su, kao nekadašnji osvajači znali da u svoju kulturnu orbitu uvedu umetničke domete pokorenih naroda, i na taj način osveže i unaprede svoju književnost. Interesantno je da arapska književnost sada, kada su Arapi pokoreni nije poprimila ni približno onaj uticaj od Turaka koliki je nekad upijala od Persijanaca.. Naprotiv, taj uticaj išao je u suprotnom smeru, i poces se nastavio uz potpunu samodovoljnost i vraćanje na staro. Može se reći da je arapskom duhovnom životu nedostajala uporedivost, neki sudar sa drugom kulturom koji bi probudio sopstvene kreativne naboje i oživeo inerntni duh. Ovaj položaj pratila je i potpuna izolacija u odnosu na Zapad, gde znaci novog poleta uveliko bivaju vidljivi. Napoleonovi prvi koraci na afričkom tlu označili su početak jednog novog izazova za arapsko društvo a potreba da se skrhani duhovni identitet obnovi i ponovo učini prepoznatljivim osećala se sve jače.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com